

NAŠ GLAZBENI ŽIVOT

VII. DANI HRVATSKE GLAZBE U ZAGREBU

15. prosinca 1976. u Zagrebu su bili završeni VII. Dani hrvatske glazbe, a s održavanjem koncerata domaće glazbe započelo je 15. studenog 1976.

Iako su to bili po redu već sedmi Dani hrvatske glazbe, ove godine se uspjelo proširiti njihovo djelovanje ne samo u Zagrebu već i u skoro četrdesetak većih i manjih pokrajinskih centara. Time se htjelo proširiti djelovanje naše glazbe da bude dostupna svim slojevima radnih ljudi, zalazeći u kolektive, narodna i radnička sveučilišta (Glina, Ivanić grad, Vukovar, Slavonska Požega, Pazin, Zaprešić, Ogulin, Sesvete, Velika Gorica), centre za kulturu, škole (Cres, Mali Lošinj, Dubrovnik, Sisak), muzeje (Gornja Stubica, Samobor) te ostala mjesta gdje se pokazao interes za glazbu.

Potrebno je naglasiti da se osobita pažnja željela posvetiti trima istaknutim domaćim skladateljima — Milu Cipri, Ivanu Brkanoviću i Borisu Papandopulu — koji su ujedno slavili 70. godišnjicu rođenja i dugogodišnju skladateljsku djelatnost. Tom prilikom smo imali priliku čuti njihove orkestralne skladbe na završnim priredbama koje su počele 7. prosinca. Do tog datuma također su održani koncerti starih i mlađih domaćih autora.

Svrha je Danā da se obuhvati što više naših domaćih skladatelja te da im barem izvođenjem njihovih djela odamo zasluženo poštovanje.

Stara glazba je neprocjenjivo bogatstvo jedne zemlje, no stoji li u arhivu ili knjižnici ona nema velikog značenja. Zbog toga se, kao i svake godine, održavaju koncerti na kojima se nalaze naša, već dobro poznata imena starih skladatelja. Ove godine su se izvodila djela Bosanca, Motovunjanina, Skjavićeva te anonimnih autora XI i XVI. st., zatim je Collegium Musicum izveo skladbe Grgičevića, Cecchinija, Jelića, Šibenčanina, Luke i Antuna Sorkočevića, Restija, Ivančića i dr. Između ostalih koncerata stare glazbe potrebno je istaknuti koncert posvećen djelima Julija Bajamontija koji je održan 9. prosinca u Povijesnom muzeju Hrvatske.

Otkrića do kojih je došao Ivan Bošković sređujući Glazbeni arhiv splitske stolnice čuli smo u njegovu referatu prije izvedbe Bajamontijevih simfonija. Simfonije (D-dur, B-dur, Es-dur, F-dur, C-dur s obvezatnim rogovima, C-dur) izveo je Komorni orkestar »Ivan Lukačić«, a dirigirao je Sandro Zaninović. Nažalost, nismo mogli uživati i u izvedbi simfonija. Naime, kvaliteta interpretiranja Bajamontijevih simfonija jako je varirala. No, budući su priredbe takvog tipa prilično rijetke, izvjesne nedostatke pri izvedbi i ne zamjećujemo.

7. prosinca u dvorani Glazbenog zavoda održan je koncert zborne glazbe pod nazivom »Vladimir Nazor u djelima naših skladatelja«, koji je pokazao kako su naši skladatelji zainteresirani za poeziju domaćih pjesnika.

Na koncertu je Mješoviti zbor RTZ pod ravnanjem dirigenta Vladimira Kranjčevića izveo skladbe pisane za zbor (Josip Kaplan, *Galiotova pesan*; Božidar Kunc, *Svjetionik*; Krsto Odak, *Šikara*). Tu su se našle i dvije praižvedbe: *Mi za muški zbor* Jakova Gotovca i Josipa Vrhovskog *Orač*. Izvedena je još cijela poznata suita *Faun* Rudolfa Matza, uvijek iznova svježja i interesantnija. Prije svakog nastupa zbra recitator Neva Rošić pročitala je pjesnikove stihove i tako pridonijela većem uspjehu koncerta.

Iako interpretacija nije bila na visini — sve skladbe su bile interpretirane previše glasno, a naročito suita *Faun* koja zahtijeva blago prelijevanje tonova — ipak je koncert bio dobar.

Nekoliko koncerata, posebno skladbe avangardne glazbe nameću pitanje: kuda će avangarda dovesti

glazbu. 8. prosinca ACEZANTEZ je održao takav koncert na Arhitektonskom fakultetu. Posebno bih nešto rekla o završnom koncertu 15. prosinca u Velikoj dvorani »Vatroslav Lisinski«. Neobično je slušati i vrlo je rijetko susresti da sviraju zajedno plesni i simfonijski orkestar. To je velik korak naprijed, koji pokazuje da se plesni orkestri ne bi smjeli stavljati na drugo mjesto jer sviraju zabavnu glazbu a ne klasičnu.

Prvi dio koncerta bio je jako dobro primljen i sa strane publike. Izvodila se skladba *Plameći vjetar* Silvija Bombardellija za recitativni zbor i orkestar, *Les Echos* za simfonijski i jazz orkestar. Bile su to ujedno i prve izvedbe u Zagrebu. U drugom djelu koncerta također prva izvedba u Zagrebu bila je skladba Miljenka Prohaske *Femina, Feminae, Femininum* za ženski glas (Rahelka Burzevska), orkestar i magnetofonsku vrpcu. Na kraju praižvedba Detonijeve *Simfonije za troje orgulje* (Anđelko Klobučar, Fred Došek, Nikica Kalogjera), komorni ansambl (ACEZANTEZ), mješoviti zbor, orkestar i elektroniku. Iako je to avangardna glazba, t.j. zvuk je slobodno oblikovan, ipak je u ovom slučaju to bio atak na sluh. Kada publika počinje polako uzmicati i napuštati dvoranu, znači da se zaista pretjeralo.

Kao što sam rekla, istaknuto je mjesto dano našim slavjenicima. Dva koncerta bila su isključivo posvećena M. Cipri, I. Brkanoviću, i B. Papandopulu.

Vrlo uspješni koncert bio je 10. prosinca 1976. u Velikoj dvorani Lisinski, a zagrebačkom filharmonijom ravnao je Mladen Bašić. Na programu su bila slijedeća djela: M. Cipri, *Triptihon dalmatinskih gradova*; B. Papandopula, *Per aspera ad astra*. — praižvedba, djelo pisano za orgulje (Anđelko Klobučar) i veliki simfonijski orkestar; (to je Papandopulovo prvo opsežnije djelo za orgulje i orkestar). I. Brkanovića, *Druga simfonija*.

Djela su zavrijedila punu pažnju, no velika je šteta da tako kvalitetan koncert nije bio više posjećen.

12. prosinca održan je drugi koncert posvećen slavjenicima. Svrha ovog koncerta bila je da poslije slušanja njihovih skladbi publika nešto čuje osobno od samih skladatelja. Razgovor je vodio dr. Krešimir Kovačević. Isti dan navečer u Hrvatskom glazbenom zavodu nastupili su gosti iz Sarajeva, Münchena, Basela, Ljubljane i Beograda interpretirajući djela M. Pozajića, J. Hatzea, B. Pristera, I. Matetića-Ronjgova, B. Kunca, R. Matza. U drugom dijelu predstavili su se slijedeći skladatelji: D. Detoni, I. Lhotka-Kalinski, M. Kelemen, M. Miletić i Z. Pibernik. Značajan koncert 11. prosinca prezentirao je naše skladatelje B. Sakača, S. Zaninovića, Z. Pibernika, N. Devčića, B. Bjelinskog. Tada smo čuli djela koja su se izvodila prvi put u Zagrebu; djelo S. Zaninovića *Improvizacije za dvanaestoricu* i I. Koncert za violoncello i orkestar B. Bjelinskog te praižvedba Pibernikove *III. Koncertantne muzike*.

U okviru ovih Dana hrvatske glazbe dala je svoj prilog šansona (Ibrica Jusić) i jazz-glazba. Bila je to prva revija zagrebačkog jazz-a i to vrlo uspješna. Budući je to glazba prihvatljivija za širu publiku, zainteresiranost je bila velika osobito sa strane mladih. Uz dva već dobro poznata i renomirana imena Boška Petrovića (*B. P. Convention*) i Miljenka Prohaske (*Opus*) nastupila su dva mlada jazz sastava Licentia musica i Jazz set.

Izložba Jugotonovih gramofonskih ploča i publikacija te Muzičko-informativnog centra Zagreb i Muzičke proizvodnje RTZ bila je izložena u foajeu dvorane Vatroslav Lisinski. Nagrade za njihov rad na glazbenom području podijelio je Stanko Horvat, predsjednik Društva hrvatskih skladatelja.

Osim koncerata i sličnih priredaba za vrijeme Dana hrvatske glazbe održavaju se skupovi muzikologa i glazbenih pisaca. Skup muzikologa i glazbenih pisaca održavao se u dva dana 10. i 11. prosinca u Društvu hrvatskih skladatelja, Berislavićeva 9. Tema skupa »Prošlost i sadašnjost hrvatske glazbe« uključivala je prvi dan 10. prosinca slobodne teme: Stanislav Tukšar, *Pavao Skalić, zagrebački glazbeni pisac*; Sanja Majer-Bobetko *O muzičko-estetskim pogledima Franje Kuhača, Hubert Pettan Körnerov »Zriny« i libreto Badalića i Adelburga*, Branko Polić *Hrvatska opera oko 1900.: Miletićeva i Hreljanovićeva era*, Ivo Körbler *Da li gradska ili seoska zabavna glazba?*. Drugi, tematski dio skupa govorio je izričito u stvaralaštvu i djelima Mila Cipre, Ive Brkanovića i Borisa Papandopula. Teme su bile slijedeće: Krešimir Kovačević je govorio o stvaralaštvu Ivana Brkanovića, Mila Cipre i Borisa Papandopula u hrvatskoj glazbi. U obliku referata Koraljka Kos je izložila hrvatsku umjetničku književnost u djelima Brkanovića, Cipre i Papandopula, o zborovima i komornoj glazbi Ive Brkanovića govorila je Bosiljka Perić-Kempf, Ivan Bošković, *Boris Papandopulo i Split* i Snježana Miklaušić *Vokalna lirika Brkanovića, Cipre i Papandopula*. Voditelji skupa bili su dr. Koraljka Kos, voditelj Sekcije muzikologa i glazbenih pisaca DHS, i dr. Ivan Supićić.

Na kraju možemo sa sigurnošću reći da su ovakvi prigodni koncerti i svi oblici priredaba neobično važni za hrvatsku glazbu te time pokazujemo koliko i mi sami cijenimo domaću glazbenu prošlost i kulturu. Svoje poštovanje iskazali smo izvođenjem djela koja su interpretirali renomirani domaći umjetnici (Ljerka Pleslić-Bjelinski, Fred Došek, Ksenija Kos — klavir, Valter Dešpalj, Janko Kichl — violončelo, Josip Klimma, Maja Dešpalj — violina, Anđelko Klobučar — orgulje, Josip Novosel — tenor, Mirjana Bohanec — sopran i mnogi drugi naši umjetnici).

Ne smijemo preskočiti brojne praižvedbe i djela izvedena prvi put u Zagrebu koja smo čuli za vrijeme Dana hrvatske glazbe.

Nažalost, moramo konstatirati i to da se interes publike nije povećao, iako Dani hrvatske glazbe imaju već sedam godina iza sebe.

Propusti koji su učinjeni pri organiziranju sličnih zgoda neminovni su, no namjera da se hrvatska glazba izvuče iz anonimnosti vrijedna je pažnje.

B. M.

GLAZBENI ŽIVOT U RIJECI KONCEM 1976. I POČETKOM 1977.

12. studenog u koncertnoj dvorani Pomorskog i povijesnog Muzeja nastupila je *Natuscia Calza*, glasovir (Italija). Na rasporedu: Schumann: »Papillonns«, op. 2, »Kinderscene« op. 15 i Osam sonata Domenica Scarlatija. Dok je prvi dio koncerta bio pomalo zbrkan i neujednačen, drugi dio, sa Scarlatijevim sonatama, donio je uravnoteženost i jasnoću izraza, što je u dodatku dovelo do ponavljanja jedne od tih sonata.

16. studenog Narodno kazalište »Ivan Zajc« imalo je kao svoju slijedeću opernu premijeru poznatu operu Gaetana Donizzettija »Don Pasquale«. Naslovna uloga: Dinko Lupi, Malatesta — Marino Svilgij, Norina — Sonja Pečar-Karabaić, Ernesto — Mario Blažić, Carletto — Ivan Kumbatović, sve skupa u inscenaciji Antuna Augustinčića, s kostimima Ružice Nenadović-Sokolić, u redateljskoj postavi Dinka Svobode, a pod ravnanjem Davorina Hauptfelda. Predstava je uspjela kao vrlo cjelovito ostvarenje i primljena je sa zadovoljstvom.

22. studenog održan je simfonijski koncert Narodnog kazališta »Ivan Zajc«, na kome je kao solist nastupio Libero Lana, violončelo (Trst). Na rasporedu: V. Lisinski: »Velika poloneza u C-duru«, R. Schumann »Koncert za violončelo i orkestar, u a-molu, op. 129, i

L. v. Beethoven: »III simfonija u Es-duru, op. 55 («Eroica»). Koncert je u cjelini uspio, a posebno je bio dobro primljen solist kao potpun umjetnik, tako da se ovo simfonijsko veče može upisati u pozitivnu bilanci koncertnih ostvarenja kazališta, te jedan od uspjeha dirigenta Davorina Hauptfelda.

9. prosinca predviđeni koncert u Muzeju, na kome je trebalo da nastupi gitarist Kamal Mirza Turan, američki glazbenik porijeklom Tatarin, otkazan je neposredno pred koncert iz tehničkih razloga. Inače, to bi bio posljednji koncert u zimskog razdoblja, budući da u Muzeju grijanje još uvijek nije popravljeno.

13. prosinca izveden je u kazalištu simfonijski koncert u ciklusu »Mladi Riječani muziciraju« na kome su se predstavili Vladimir Horvat, violina, pod ravnanjem Petera Škerjanca, koji živi i radi u Rijeci. Na rasporedu: Rossini: Predigra operi »Wilhelm Tell«, Brahms: »Koncert za violinu i orkestar, u D-duru, op. 77, te Dvorak »IX. simfonija«. Koncert je ocijenjen kao precijenjena mogućnost s obzirom na solista, ali u općem dojmu najbolje je uspjela simfonija.

29. prosinca obnovljena je u Kazalištu popularna opereta Ive Tijardovića »Mala Floramye«. Naslovnu ulogu ostvarila je Sonja Pečar-Karabaić, uz partnera Ljubu Strgačića (Mirko), te dramske glumice, od kojih je glavnu mušku ulogu igrao Ivan Bibalo (Šjor Bepo Pegula), zatim Slavko Šestak i Eduard Černi (Šjor File i Šjor Dane), te Zdenka Trajner (Misili Bilili), uz epizodiste. Predstava je bila pod ravnanjem Krunoslava Kajdija, kome je to bio operetni debut, u redateljskoj postavi gosta iz Splita Tomislava Kuljiša, dok je koreograf bio Miljenko Štambuk, kao gost scenograf Antun Zunić, a kostimi Ružica Nenadović-Sokolić.

U međuvremenu, tj. između simfonijskog koncerta i operetne premijere, održana je priredba pod naslovom »Veseli vrtuljak« 18. prosinca u kinu »Partizan« i 23. prosinca u dvorani »Neboder« u organizaciji Radiotelevizijskog centra Rijeke, kojom prilikom su uz revijski orkestar nastupali učenici riječkih osnovnih škola i dječjih vrtića s popijevkama za djecu što su ih stvorili riječki skladatelji i obrađivači zabavne glazbe. Obje priredbe, u kojima su pojedine osnovne škole i dječji vrtići pružili zdušnu suradnju, bile su srdačno primljene i izvršno posjećene, a prema tome i uspjele.

6., 7. i 9. siječnja 1977. održane su uzastopne predstave najpopularnije opere Ivana Zajca »Nikola Šubić Zrinski«. To je na neki način bio dug Zajcu, čije ime nosi riječka kazališna kuća, za zakašnjenje povodom proslave značajne obljetnice ove opere, odnosno stote godine od njezine praižvedbe. Budući da je ta opera održana prvi put u dvorani »Neboder«, privremenoj radnoj kući Narodnog kazališta »Ivan Zajc«, napravljena je inscenacija prikladna za taj prostor koju je ostvario scenograf Dorian Sokolić, dok je opera izvedena u redateljskoj postavi Vladimira Ruždjaka, s kostimima Ljubice Wagner, a pjevali su isti protagonisti kao na ljetnim predstavama na Trsatskoj gradini, i to: Vladimir Ruždjak u naslovnoj ulozi, Gertruda Munitić, kao gost (Jelena), Zorka Wolf i u alternaciji Mirjana Šebalj (Eva), Ljubo Strgačić (Juranić), Dinko Lupi (Sulejman), Mario Blažić, (Sokolović) i Alija Puhovac (Alapić). Treba napomenuti da je na predstavi 7. siječnja ulogu Sulejmana pjevao mladi Giorgio Surian iz Rijeke, kao novi član riječke Opere koji je nedavno diplomirao u Ljubljani i ovo mu je bio operni debut u kome je osobito uspio. Izvedbe su bile pod ravnanjem Vladimira Benića, a sve su predstave bile rasprodane. Time se Rijeka ipak »post festum« odužila Ivanu Zajcu, svom sugrađaninu.

15. siječnja bila je u kazalištu jedna, pomalo atraktivna predstava, budući da su u Puccinijevoj operi »Tosca« nastupila dva bivša riječka građanina, Josip Šutej (Cavaradossi) i njegov sin Vjekoslav Šutej, pod čijim je ravnanjem izvedena navedena opera. Naslovnu ulogu pjevala je Zorka Wolf, a Scarpia je bio gost iz Beograda Dušan Popović. Predstava je u cjelini bila natprosječno ostvarenje riječke Opere, a od brojnih posjetitelja bila je srdačno primljena.